

Hirdetés

Sir Arthur Conan Doyle érdekes életet élt

Balázs Béla: a film megmutat

Aktuális

Kultúra

Psziché

Szubkultúra

Gasztro

Kultúra+

Blog

Obádovics J. Gyula 85 éves

Szerző: Cultura-MTI / 2011. július 26. kedd / Kultúra, Tudományok

Nemzedékek tanultak matematikát az általa írt tankönyvekből, tanári pályafutása átfogja a 20. század második felét. És még ma, 85-ön túl is aktív. – Interjú

Hirdetés

Hirdetés

Obádovics J. Gyula délelőttjeit balatonszárszói otthonában a számítógép előtt tölti, felkérték ugyanis a bolognai rendszerű alapképzés matematika tankönyveinek megírására; jelenleg a harmadik köteten dolgozik.

alapotívuma már akkor eldőlt, amikor születése után a bába egyből kivitte a napfényre, és azt mondta: ilyen legyen a te életed is!

Mit tart szépnek a matematikában, ha ezt meg lehet egyáltalán fogalmazni?

A felépítését. Ha egy állítást kimondok, azt be kell bizonyítanom, és ha ezt megteszem, akkor a világon bárhol, bárki eljuthat ugyanarra az eredményre. Ezzel semmilyen más tudomány nincs így. Más tudományok kutatóinak sokszor eszükbe se jut, hogy az állításaikat be kéne bizonyítani. Gondoljunk például a gazdaságra vonatkozó állításokra, akár Magyarországon. A matematikában nem lehet mellébeszélni. Vannak ugyan sejtések, de ezekről elismerik, hogy csak sejtések. Sok ilyen sejtést évszázadokon át nem tudtak bizonyítani. Egy másik dolog, ami a szépségét adja, hogy a megoldások gyakran egy pillanat alatt születnek meg: akár egy séta közben, vagy hajnalban is beugorhat egy bizonyítás hiányzó láncszeme.

Őn elsősorban tanította a matematikát, ebben szerzett hatalmas tapasztalatot az évtizedek alatt. Mi tesz egy jó matematikatanárt?

Minden tanárnál az a legfontosabb, hogy igazi pedagógiai lelkiületű, tiszta szívű ember legyen, különben nem tudja átadni az ismeretanyagot. A tanárnak el kell érnie, hogy a diákok alaposan megértsék az elmondottakat, már az előadáson. Ezért írtam olyan könyveket, amelyekben úgy szerepel az anyag, ahogy elmondtam az órán.

Őnre mely tanárai voltak a legnagyobb hatással?

Első és második osztályban egy igazi, eszményi pedagógusnő tanított. Nem volt nádpálcája, ami pedig akkor még teljesen általános volt. Halkan beszélt, de szépen megtanított mindenre. Sohasem kellett ordítania. Aztán gimnázium helyett polgári iskolába írtattak be, mert az olcsóbb volt. Nyolcvan pengőért megveheted a Julcsa néni tehénét, mondta apám, ennyi lett volna ugyanis a tandíj a drágább iskolába. De a polgárral is szerencsém volt. Remek tanáraink voltak, akik a maguk területén messze fölülmúltak az átlagos középiskolai tanárokat. Az egyikük például a Faustot fordította magyarra; amikor a Délvidéket visszacsatolták, egy ottani irodalmi folyóirat főszerkesztője lett. A polgáriba sok sváb és bunyevác gyereket írtattak be, sokukat tulajdonképpen az iskolában kellett rendesen megtanítani magyarul. A magyartanárunk, Lukin Sándor – akinek a fia, Lukin László később zenepedagógus és karnagy lett – nagyon sok verset feladott megtanulásra, a Toldiból például hosszú részeket kellett kívülről tudni. Azt mondta, teljünk el a szavak szépségével. Aztán a bajai tanítóképzőbe kerültem, ahol szintén igazi emberséggel tanítottak. A tanáraink itt úgy írtak a táblára, hogy azt fényképezni lehetett volna. Mindezekből éltem én később, mert nem az egyetemen tanultam meg az igazi pedagógiát.

Az egyetemen milyen élményekkel gazdagodott, amelyek segítették a későbbi pályáján?

A matematika és fizika szakos tárgyak mellett választhatóként lélektant, filozófiát, logikát és pedagógiát is tanultam. De a kötelező kurzusok is meghatározóak voltak. Első félévben Szász Pál analízist tanított, és Keréjártó Béla világhírű géometriai óráit is hallgattam. Ő sajnos a második félév májusában meghalt. De nagy hatással voltak rám Fejér Lipót, Fejes Tóth László, Rényi Alfréd, Riesz Frigyes és Turán Pál órái is. Emlékszem, Fejér Lipót a levelezései végén gyakran mondta: na, ezt még nem olvastam sehol. Ezzel nagyon inspirált minket is új eredmények elérésére. Szintén nagyon fontos volt, hogy ezekkel a tanárokkal emberi kapcsolataink is kialakultak.

Később Ön – a tanítás mellett – inkább az alkalmazott matematika irányába mozdult el.

Igen, Miskolcon tanítottam sokáig mérnökhallgatókat. A műszaki matematikát a hagyományoktól eltérően oktattam, igyekeztem minél megfoghatóbban magyarázni, nagyon sok alkalmazással. Kidolgoztam egy numerikus módszerekről szóló tárgyat, amely rövidesen kötelező lett. Ez újdonság volt akkoriban. Az elméleti matematikusok sokszor „izzadságszagúnak” nevezték az alkalmazásokat, de a mérnököknek azok kellene. Annak idején kezdetben kézzel hajtható kurblis számológépekkel dolgoztunk, később három számítógépet sikerült telepíteni Miskolcra. Nagyon jó kapcsolatban voltam a diákokkal. Mindmáig nem múlik el év, hogy ne hívna el egy régi évfolyam a találkozójára. Idén például az 50 éves aranydiplomások hívtak meg.

Az érdeklődése már diákkorában igen sokoldalú volt: többek között verseket írt, versenyszerűen sportolt és színész is akart lenni. Elképzelhető, hogy ez a sokoldalúság a matematika művelésében, oktatásában is előnyt jelent?

Az biztos, hogy a hallgatókhoz közelebb lehet kerülni, ha az ember szélesebb horizonton tud társalogni. Ezért hajlandók aztán jobban odafigyelni az órákon, akkor is, hogyha az anyag éppen unalmasnak tűnik.

Merre halad ma a matematikatanítás? Az informatika fejlődése mennyire alakítja át a követelményeket? Felmerülhet például, van-e még egyáltalán értelme tanítani a papíron való számolást?

Nagyon fontos, hogy meg tudjuk becsülni egy számítás eredményét, különben előfordulhat, hogy óvatlanul elfogadunk egy nagyságrendileg hibás értéket, amit a gép kiad. Ezért valamennyire fejben is tudni kell számolni. Persze biztos, hogy a matematikát ma nem úgy kell tanítani, ahogyan klasszikus formában ismert volt. A matematika ugyanis, bármennyire furcsán hangzik is, változik és fejlődik. Egy sereg definíciót másképpen lehet megfogalmazni, a tételeket másképp lehet kimondani, új példákat lehet találni. Természetesen a tartalomnak mindeközben igaznak kell maradnia.

Peer Krisztián

Új idézet

Hirdetés

Nap képe

Archív

ápr.		2024. május				jún.	
H	K	Sz	Cs	P	Sz	V	
		1	2	3	4	5	
6	7	8	9	10	11	12	
13	14	15	16	17	18	19	
20	21	22	23	24	25	26	
27	28	29	30	31			

Ma történt

- Kaposvárot megszületett Rippl-Rónai József festőművész és iparművész (Nő fehérpetytes ruhában). (163 éve)
- Tibet tartomány kínai fennhatóság alá került. (73 éve)
- A magyar labdarúgó válogatott 7:1-re legyőzte az angol válogatottat a londoni 6:3 visszavágóján. (70 éve)
- Bartókról nevezték el a Magyar Rádió URH-n adott harmadik műsorát. (37 éve)
- Koalíciós kormány alakult Magyarországon, miután megtartották a rendszerváltás utáni első országgyűlési választást. (34 éve)
- Prágában a rendi gyűlésen a protestánsok két katolikus császári tanácsost kidobtak a Hradszin ablakából. (406 éve)
- Megszületett szlavniczai és bajnai gróf Sándor Móric főúr, európai hírvő lovas, úszó és vadász, az "Ördöglovas". (219 éve)
- Megszületett Zirzen Janka pedagógus, a magyar nyelvű első kiemeltedő alakja. (200 éve)

Elméleti szinten követem a fejleményeket, de alkotó módon már nem tudnék bekapcsolódni a kutatásokba. Tulajdonképpen ma már én is csak otthoni eszközként használom a számítógépet. Nagyon jó matematikai programcsomagok vannak, és regényt is jól lehet írni a gépen. Ha például szükségem van egy cikkre vagy könyvre egy washingtoni könyvtárból, rá tudok keresni, és elérnem. Persze adott esetben fizetni kell érte.

éve)
Megszületett Otto Lilienthal német mérnök, a vitorlázórepülés úttörője. (176 éve)
ezenanapon.hu

Hirdetés

Mi a véleménye arról az internetet, különösen a közösségi portálokat érő gyakori kritikáról, amely szerint túlzott használatuk a személyes kapcsolatok rovására mehet, és elvonhatja az embert a természettől, a mozgástól?

Nos, az biztos, hogy az internet használatához kellő önfegyelem kell, ez pedig nevelés kérdése. Látom az unokáimat, ahogyan reggeltől estig a gép előtt ülnek, sokszor anélkül, hogy felkelnének. Ha az embernek nincs megfelelő életritmusa, akkor káros lehet. Másrészt pedig gyakran előfordul, hogy elolvassunk valamiről egy egyszerű, összefoglaló szöveget az interneten, és azt hisszük, hogy ezzel már meg is ismertük a témát. De a neten található szövegek közül sok felületes, sőt tapasztalatom szerint sokszor hamis információkat is tartalmaz. Nagyon fontos, hogy egy-egy témakört mélyebben is megismerjünk, ne csak felületesen.

Vejevel, Érsek Nándorral a Scolar Kiadó társalapítója volt 1994-ben. Hogyan jött a kiadóalapítás ötlete? Részt vesz még aktívan a kiadó munkájában?

Matematika című könyvemet a Műszaki kiadó 13 kiadásban jelentette meg. Idővel teljesen át akartam dolgozni, mivel közben sok reformot bevezettek a matematikában. A Scolarral ezt az átdolgozott 13. kiadást jelentettük meg először, kölcsönpénzből. Akkora hiány volt már ekkor a műből, hogy két-három hónap alatt elkaptokták, így a kölcsönt nagyon gyorsan vissza tudtuk fizetni. Szóval így indul a történet. Tavaly már körülbelül nyolcvan címet adott ki a Scolar, a könyvem pedig már a 19. kiadását éli. Jó darabig részt vettem a kiadó munkájában, de most már nem vagyok aktív. Azért a kiadott könyveket elolvasom és elmondom a véleményemet.

Mivel telnek mindennapjai Balatonszárszón? Dolgozik még valamin?

Délelőttönként matematikával foglalkozom, most éppen a bolognai rendszerű képzéshez írok matematika tankönyvet. Igyekszem minél egyszerűbben írni, nagyon sok példával. Precíz definíciók és tételkimondás, bizonyítás, majd szemléltetés és részletes példák követik egymást. Az első kötet karácsonyra megjelent, a második szerkesztés alatt áll, a harmadikat pedig most írom. Délutánonként többnyire kertészkedem: 170 tőke szőlőt gondozok, amiből évi 230-300 liter bor is készül. Van, hogy kimegyek horgászni, vagy épp verset, regényt írok.

Miről ír?

Eddig három regényem jelent meg, és mindhárom a fiatalokról szól: az első az 1945 utáni évek ifjúságáról, a második a diszkókorszakéről, a harmadik pedig a 10-15 évvel ezelőttiekről. Arról írok, hogy az emberi kapcsolatokban a szeretetnek, szerelemnek, szenvedélynek kell először jönnie, a szexnek csak utána. A valóságban inkább úgy van, hogy az utolsóval kezdik. Tehát a történetekkel görbe tükröt akarok nyújtani, de ezzel együtt azért nem hiányzik belőlük az erotika. Ami a verseket illeti, 12 és 18 éves korom között rengeteg verset írtam, ebből 150-200 válogatott vers jelent meg. Most is szavaltak belőlük az Akadémián tartott születésnapi ünnepségemen. Én tulajdonképpen irodalom szakos akartam lenni, de a líceumban nem tehettem latin-görög érettségit. Márpedig akkoriban ez feltétele volt a bölcsészkarra való jelentkezésnek. A testnevelési főiskolára pedig egyébként azért nem mehettem, mert minden fajta ruhadarabból két pár kellett, nekem pedig nem volt annyi.

Kéztudott, hogy Ön bunyevác származású, szerepelt is egy tavalyi népszámláláshoz készült kisfilmben, melyben arra buzdítják a bunyevácokat, hogy jelezzék nemzetiségüket a kérdezőbiztosnak. Ezek szerint fontosnak tartja bunyevác gyökereit?

A bunyevácok jelenleg nem alkotnak elismert kisebbséget Magyarországon. Ez azért is különösen fájó, mert mindig az őket befogadó Magyarországot védtek. A törökök ellen telepítették be őket a Baja, Szeged és Szabadka közti térségbe. Horvátokat ide soha nem hoztak, csak bunyevácokat. Később a Kossuth mellett harcoló bunyevác csapatok védtek meg Szabadkát a szerbektől. A szabadságharcban a bunyevácok az osztrákok, a horvátok és a szerbek ellen is harcoltak. Először a 2001-es népszámlálás dühített fel, amikor minden bunyevácot horvátnak tekintettek. Kérvényt nyújtottunk be, ennek ellenére most, tavaly sem tüntették fel a bunyevác nemzetiséget, így csak az egyéb kategóriában jelezhetjük hovatarozásunkat. Én egyébként három éves koromig bunyevácul beszéltem, és csak az óvodában tanultam meg magyarul. Gyönyörű népdalaink vannak, így hatalmas élmény volt, amikor az Akadémián rendezett meglepetés-ünnepségen a Vujicsics Együttes kíséretével az egyik unokám elénekelt közülük néhányat.

Három lánya, tizenhárom unokája és négy dédunokája van. Gyakran összegyűlik a család?

Augusztusban mindig igyekszünk összejönni, ami nem könnyű, mert már 28-an vagyunk. Egyébként pontosítanék: négy és fél dédunokánk van, még idénre várjuk az ötödiket. A bunyevácoknál természetes, hogy a másod-, sőt a harmad-unokatestvérek is ismerik egymást.

Milyen gyakran mozdul ki Balatonszárszóról?

Csak ritkán, és akkor is az első vonattal jövök haza. Szeretek itt élni. Kényelemben, csendben élünk, és

A 80. születésnapján videóüzenetet töltött fel az internetre, melyen egy derűs versben foglalja össze életpasztalátának foglatát. Mikor várhatjuk a következő üzenetet?

Az egyik születésnapjára összeírt verseket idén is elmondtam a verset, kicsit felfrissítve. Így hangzott:

„Hiszed vagy sem, magamnak is hihetetlen,
éveim száma ma már 15+70.
Kenyerem javát még mindig eszem,
az évek múlását észre sem veszem.
Ha van asszonya, egészsége s bora,
semmit sem számít az ember kora.
Felköszönhet barát, rokon,
én végzem a dolgom,
– József Attilát plagizálva –
felső fokon.”

Borda Máté

Címkék: interjú, matematika, Scolar Kiadó, Tudomány

Hirdetés

Ajánlom 0

Hozzászólás

0 hozzászólás

Rendezés: **Legrégebbi**

Hozzászólás írása...

Facebook Hozzászólások modul

A hozzászólások nem a szerkesztőség, hanem az olvasók véleményét tükrözik. A moderálási elvekbe ütköző hozzászólásokat figyelmeztetés nélkül törölhetjük.

Olvastad már?

Ne halogassuk a gyerekvállalást!

Bonnie és Clyde könyörtelen bűnözők voltak

Anekdota estére - Pillérek

Anekdota estére - Tyúktojta vonatjegy

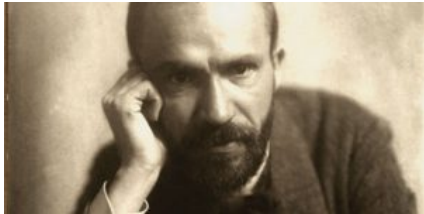
Anekdota estére - Kabos és a poéngyilkos bácsi

Anekdota estére - Amikor foglalt az asztal

Anekdota estére - Juhász Gyula jó regénye

Anekdota estére - Kabos Gyula konferál

Főrovatok: Aktuális | Kultúra | Psziché | Szubkultúra | Gasztró | Kultúra+ | Blog | Galéria | Kvíz | Nap képe

Cultura Magazin: Médiaajánló | Alapelvek | Adatkezelési és adatvédelmi tájékoztató | Impresszum | Kapcsolat | Partnerek

Facebook

RSS

Ajánlom 25 E

Cultura.hu © 2024 Minden jog fenntartva.

Cultura - A kulturális magazin